

Kohtuasi C-212/06

**Gouvernement de la Communauté française
ja
Gouvernement wallon
versus
Gouvernement flamand**

(eelotsusetaotlus,
mille on esitanud Cour d'arbitrage (nüüd Cour constitutionnelle) (Belgia))

Liikmesriigi alamüksuse poolt kehtestatud hoolduskindlustusskeem —
Selliste isikute väljajätmine, kelle elukoht on riigi territooriumi
mõnes teises osas peale selle, kus on pädev tegutsema kõnealune
üksus — EÜ artiklid 18, 39 ja 43 — Määrus (EMÜ) nr 1408/71

Kohtujurist E. Sharpstoni ettepanek, esitatud 28. juunil 2007 I - 1687
Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 1. aprill 2008 I - 1730

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Võõrtöötajate sotsiaalkindlustus — Ühenduse õigusnormid — Esemeline kohaldamisala (Nõukogu määrus nr 1408/71, artikkel 4)*

2. *Eelotsuse küsimused — Euroopa Kohtu pädevus — Piirid — Puhtalt riigisisised olukorrad (EÜ artiklid 17, 18 ja 234)*
3. *Võõrtöötajate sotsiaalkindlustus — Liikmesriigi alamüksuste pädevus sotsiaalkindlustussüsteemi korraldamisel — Piirid (EÜ artiklid 39 ja 43)*
4. *Võõrtöötajate sotsiaalkindlustus — Liikmesriigi alamüksuste pädevus sotsiaalkindlustussüsteemi korraldamisel — Piirid (EÜ artiklid 39 ja 43)*

1. Hüvitised, mida makstakse niisuguse hoolduskindlustusskeemi alusel, mis annab isikutele, kelle iseseisev tegutsemisvõime on pikemaajalise ja tõsise invaliidsuse tõttu piiratud, objektiivselt ja seaduses määratletud juhtudel õiguse neile osutatava mittemeditsiinilise abi ja teenustega seotud kulutuste hüvitamisele hoolduskindlustusskeemi alusel, kuuluvad määruse nr 1408/71 esemelisse kohaldamisalasse.

Pealegi, niisugune hoolduskindlustussüsteem, mida reguleerivad siseriiklikud õigusnormid, mis on kohaldatavad vaid liikmesriigi territooriumi ühe osa suhtes, ei saa olla välistatud määruse nr 1408/71 kohaldamisalast, kuna seda rahastatakse vähemalt osaliselt kindlustatute poolt tehtavatest maksetest ning seda ei ole selle määruse II lisa III jaos nimetatud.

(vt punktid 19–23
ja resolutiivosa punkt 1)

Sõltuvate isikute tervisliku seisundi ja elu parandamiseks mõeldud hüvitiste põhi-eesmärk on täiendada ravikindlustushüvitisi ning neid tuleb käsitleda „hüvitistena haiguse korral” nimetatud määruse artikli 4 lõike 1 punkti a mõttes.

2. Ühenduse õigus ei kuulu kohaldamisele puhtalt riigisisestele olukordadele. Sellele järeldusele ei saa vastuväitena esitada EÜ artiklis 17 väljendatud liidu kodakondsuse põhimõtet, mis EÜ artikli 18 kohaselt tagab kõigile liidu

kodanikele õiguse vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil. Liidu kodakondsuse eesmärk ei ole laiendada asutamislepingu esemelist kohaldamisala riigisestele olukordadele, mis ei ole kuidagi seotud ühenduse õigusega. Sellegipoolest võib ühenduse õiguse tõlgendamine olla eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarvilik muu hulgas ka juhtudel, mis on puhtalt riigisisised, eelkõige juhtudel kui asjassepuutuva liikmesriigi õigus nõuab, et kõik riigi kodanikud peavad saama kasutada samu õigusi, mis on mõne teise liikmesriigi kodanikul ühenduse õiguse kohaselt olukorras, mida kõnealune riik peab võrreldavaks.

(vt punktid 38–40)

kutsealaselt, kuid kelle elukoht on mõnes teises liikmesriigis, kuna selline piirang kahjustab teiste liikmesriikide kodanikke ja riigi enda kodanikke, kes on kasutanud õigust vabale liikumisele Euroopa Ühenduses.

Asutamislepingu nende sätetega on vastuolus niisugune siseriiklik meede, mis ka juhul, kui see on kohaldatav ilma kodakondsusest lähtuva diskrimineerimiseta, võib takistada ühenduse kodanikel asutamislepinguga tagatud põhivabaduste teostamist või muuta selle neile vähem atraktiivseks. Selleks et meede piiraks vaba liikumist, ei pea see tingimata põhinema asjassepuutuvate isikute kodakondsusel ja selle mõju ei pea isegi olema niisugune, et soodustab riigi enda töötajaid või asetab ebasoodsamasse olukorda ainult teiste liikmesriikide kodanikud, mitte riigi enda töötajad. Piisab, kui kasulik meede soodustab teatud isikute kategooriaid, kes kõnealuses liikmesriigis kutsealaselt tegutsevad.

3. EÜ artikleid 39 ja 43 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus selline liikmesriigi alamüksuse õigusakt nagu hoolduskindlustust käsitlev dekreet, millega tagatakse juurdepääs hoolduskindlustusskeemile ja õigus selles ette nähtud hüvitiste saamisele üksnes isikutele, kelle elukoht on territooriumil, mille osas see üksus on pädev tegutsema, ning isikutele, kes tegutsevad sellel territooriumil

Pealegi kujutavad kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist käsitlevad asutamislepingu sätted endast

ühenduse aluspõhimõtteid ning selle vabaduse igasugune, isegi väheoluline takistamine on keelatud.

(vt punktid 45, 50, 52, 60
ja resolutiivosa punkt 2)

tusskeemile ja õigus selles ette nähtud hüvitiste saamisele üksnes isikutele, kelle elukoht on selle üksuse territooriumil, kuna niisugune piirang kahjustab teiste liikmesriikide kodanikke, kes tegutsevad kutsealaselt selle üksuse territooriumil, ja riigi enda kodanikke, kes on kasutanud õigust vabale liikumisele Euroopa Ühenduses.

4. EÜ artikleid 39 ja 43 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus selline liikmesriigi alamüksuse õigusakt, millega tagatakse juurdepääs sotsiaalkindlus-

(vt punkt 63 ja resolutiivosa punkt 3)